

İstanbul, 27 Ocak 2013

Dışişlerini temsilen Büyükelçi Ertan Tezgör'ün konuşması

Holokost Kurbanlarını Anma Günü Töreni

Saygıdeğer Hahambaşı,

Sayın Türk Musevi Cemaati Başkanı,

Değerli Misafirler,

Üç semavi dinden biri olan Yahudiliğin bu kutsal mekânında Yahudi insanının eşi görülmemiş acısını paylaşmak amacıyla toplanmış bulunuyoruz. Bugün Nazi rejimi altında hayatını kaybeden milyonlarca Yahudi ve diğer azınlık grubu mensubunu saygı ile anıyoruz.

Ülkemizin de ortak sunucusu olduğu bir Birleşmiş Milletler Kararı neticesinde bugün, 27 Ocak, Holokost Kurbanlarını Anma günü olarak ihdas edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından nadir görülen bir dayanışma içerisinde oybirliğiyle kabul edilen bu karar Holokost'un tekrarlanmaması için gereken derslerin alınması amacını da taşımaktadır.

Hitler'in ari aryan ırkını yaratmak sapkınlığı içerisinde soğukkanlılıkla giriştiği bu emsalsiz katliam sonucunda 6 milyon masum insan sistematik bir şekilde kasten yok edilme politikasına tabi tutulmuştur.

Bu tören, kurbanların anısına saygımızı ifade için bir vesile oluştururken, aynı zamanda kamuoyuna konunun önemini hatırlatarak bu alanda bilinçlenmesine katkıda bulunma amacını taşımaktadır. Bu tür trajedilerin tekrar yaşanmaması için alınan dersleri gelecek kuşaklara aktarmak boynumuzun borcudur.

Holokost kurbanlarını anma ve Holokostu inkâr edenlerin karşısında durma Birleşmiş Milletler Kararının lafzına ve ruhuna uygun bir yükümlülüğümüzdür. Aynı zamanda 500 yıldan fazla bir zaman sürecindeki Yahudi kökenli insanımızla ortak yaşamımızın bize verdiği aidiyet duygusunun da bir sonucudur.

İkinci Dünya Savaşı yıllarında büyük çoğunluğu Yahudi birçok Türk vatandaşı da toplama kamplarında hayatını yitirmişlerdir. Bu çerçevede, Bergen Belsen toplama kampında Holokost'a kurban giden Yahudi ve Yahudi olmayan vatandaşlarımız için geçtiğimiz Aralık ayında bir anıt plaket açılışı yapıldığını memnuniyetle belirtmek isterim.

Holokost kurbanlarının anısı önünde saygıyla eğilirken, Avrupa'daki Yahudi kökenli vatandaşlarımızı soykırımdan kurtarmak için kendi hayatlarını tehlikeye atmaktan çekinmemiş olan diplomatlarımızı da saygı ve rahmetle anmak istiyorum. Geçtiğimiz yıl içerisinde uluslararası film festivallerinden 5 ödül alan "Türk Pasaportu" belgeselinin Holokost felaketi ile diplomatlarımızın bu örnek davranışını genç kuşaklara aktarmak konusunda yararlı olacağı kanaatindeyim.

İkinci Dünya Savaşı ve öncesinde Türkiye, her biri dalında dünyaca tanınmış Yahudi kökenli Profesörleri misafir etme şerefine de nail olmuştur. Bu şahsiyetler de toplum ve kültürümüze önemli katkıda bulunmuşlardır. UNESCO himayesindeki Aladin Projesi ile Bahçeşehir Üniversitesinin ortaklaşa

düzenlemiş oldukları bir konferansta bu konu ele alınmıştır. UNESCO Genel Müdürü de dâhil önemli birçok şahsiyeti buraya getiren sözkonusu konferans vesilesiyle de ülkemizin bu yaklaşımı bir kez daha vurgulanmıştır

Holokost, insanlığa karşı bir suç olarak gördüğümüz anti-Semitizmin bir ürünüdür. Türkiye, Holokost'un hatırlanması ve bundan dersler çıkarılması ile ırkçılık, yabancı düşmanlığı, İslamofobi ve anti-Semitizme karşı mücadelede izlemekte olduğu ilkeli siyaseti kararlılıkla sürdürecektir. Bu tutumumuz, karşılıklı anlayış ve hoşgörü ile özgürlük, güvenlik ve demokrasiye olan inancımızdan kaynaklanmaktadır.

Bu bağlamda, Avrupa'da hükümetler, aydınlar ve kitleler arasında giderek daha yaygın tanınmakta olan İslamofobi ve yabancı düşmanlığı gibi diğer ırkçılık ve ayrımcılık formları üzerinde de daha ciddiyetle durulmasını bekliyoruz. Avrupa'da bir sünnet meselesi, bir koşer/helal et kesimi konusu Yahudi ve Müslümanlar arasında ortak bir sorun oluyorsa, bu iki semavi dinin ortak özellikleri olmasından öte Avrupa'da artan hoşgörüsüzlüğün bir göstergesi olsa gerektir. Nitekim, BM'in Holokost Kurbanlarını Anma Günü ihdas etme kararı, aynı zamanda, nerede olursa olsun etnik kökeni ve dini inançları temelinde kişi veya topluluklara karşı tüm dini hoşgörüsüzlük, tahrik, taciz ya da şiddet belirtilerini kınama amacını taşımaktadır.

Saygıdeğer konuklar,

68 yıl önce 27 Ocak günü Nazi toplama kamplarından en büyüğü olan Auschwitz kurtarılmıştır. Auschwitz'den sağ kurtulan bir kişinin ifadesiyle: "Auschwitz'den daha kötü tek şey olabilir... o da Dünya'nın Auschwitz'in bir zamanlar var olduğunu unutmamasıdır". Bu emsali görülmemiş trajediyi fiziki olarak hatırlatmak amacıyla Auschwitz-Birkenau'nın büyük çapta restorasyonu öngörülmektedir. Bu amaçla kurulan uluslararası müze fonuna ülkemiz de katkıda bulunmakta ve fonu yöneten uluslararası komite yönetim kurulunda temsilcimiz yer almaktadır.

Aynı zamanda ülkemiz, Holokost eğitimi, anılması ve araştırılması konusunda görev yapan Uluslararası Holokost Anma İttifakına da gözlemci olarak katılmaktadır. Bu hükümetlerarası kuruluşu katılımımız bize birçok yönden fayda sağlamıştır. Bu örgüt şemsiyesi altında irtibatla bulunduğumuz Yad Vashem ile Avrupa ve Kuzey Amerika'daki Holokost ve anti-Semitizm bağlantılı çatı kuruluşları ile işbirliğimiz devam etmektedir. Bu kuruluşlar, Holokost eğitimi konusunda deneyimlerini bize aktarmaktadırlar. Nitekim bu konudaki akademik çalışmalara ivme kazandırılması ile Holokost'un müfredata bihakkın dahil edilmesi bağlamında Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumu'yla müşterek bir Çalışma Grubu kurmuş bulunmaktayız. Anne Frank House adlı STK'nın ilk olarak Kadir Has Üniversitesinde açtığı dolaşan sergi ile tertip ettiği seminerler de bu çabalara katkı sağlamaktadır.

Bunların yanısıra, Uluslararası Holokost Anma İttifakı'na katılımımızın, Avrupa tarihinin bu karanlık sayfası dışında kalmış çoğunluğu Müslüman nüfusa sahip Türkiye'nin bakış açısını getirerek kuruluşa belirli bir katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.

Holokost'tan almamız gereken derslerden birisi komşularla birlikte yaşamayı öğrenmenin yaşamsal önemidir. Nitekim, ülkemizin önalarak Birleşmiş Milletler çerçevesinde geliştirdiği Medeniyetler İttifakı'nın da temel hedeflerinden birisini global düzeyde bu ortamın teşvik edilmesi oluşturmaktadır.

Medeniyetler İttifakı ruhu içerisinde İstanbul'un eşsiz sosyo-kültürel konumu bu mesajı daha geniş bir coğrafyaya taşımak bakımından önemli olacaktır. Bu hususun çeşitli faaliyetlerle ön plana getirilmesi planlanmaktadır. Örneğin, Aladin Projesi içinde bulunduğumuz yıl Müslüman, Musevi ve Hıristiyan üniversite öğrencilerini biraraya getirecek bir yaz kampüsü projesini Bahçeşehir Üniversitesinde gerçekleştirecektir.

Sözlerimi bitirmeden önce bu anlamlı günü layık veçhile idrak etmemize imkân sağlayan ve bu faaliyeti organize eden Türk Musevi Cemaatine şükranlarımı sunar, en vahim suçu oluşturan Holokost'tan insanlık adına dersler çıkartarak, daha iyi bir gelecek ve barış içinde bir dünya yaratmak için çalışmanın önemini vurgulamak isterim.